Grzegorzewiacy na Skarb Narodowy

Data publikacji: *2019-07-17 10:45:17* ***Data modyfikacji:*** *2019-07-17 10:45:17*

Gdy przed stu laty odradzało się polskie państwo, wśród tych którzy wznosili jego fundamenty nie zabrakło i mieszkańców Grzegorzewa. Dzięki najnowszym odkryciom dokumentów z tamtych czasów możemy poznać ich nazwiska. Ostatnio przekazał je Pani Wójt Bożenie Dominiak, Pan Jacek Skrycki z Koła, który przeglądając pamiątki po swojej ś. p. mamie znalazł 24 numery ukazującego się w 1918 r. i 1919 r. tygodnika „Głos Koła". W numerze 43. datowanym 24 grudnia 1918 r. na stronach 3. i 4. opublikowano informację zatytułowaną „Ofiary na skarb narodowy – lista ósma", zawierającą obszerny wykaz osób z „Osady Grzegorzew", które dobrowolnie przekazały swój majątek na rzecz niepodległej Ojczyzny. Uzupełnienie tej listy wydrukował „Głos Koła" 18 stycznia 1919 r. Te oba bardzo interesujące i ważne dla historii naszej gminy wykazy pokazujemy na naszej stronie internetowej wraz z blankietem pokwitowania daru na Skarb Narodowy jaki sto lat temu otrzymywali mieszkańcy Grzegorzewa. Natomiast zamiast złotych obrączek przekazywanych na Skarb Narodowy wydawane były żelazne z napisem „Złoto Ojczyźnie 1918".

Józef Piłsudski mówił, że „Polski nie da się ani wymodlić, ani wygadać, ani wyżebrać, ani wyszachrować. Trzeba ją zdobyć krwią własną i cudzą". Do tego potrzebny był żołnierz. Wśród tych, którzy ruszyli z bronią w ręku walczyć o granice powstającej Niepodległej Rzeczypospolitej byli także mieszkańcy dzisiejszej gminy Grzegorzew – Borysławic, Barłóg, Bylic i oczywiście samego Grzegorzewa, którzy stworzyli VI batalion strzelców. Wielu z nich oddało życie za wolną Polskę. Ich nazwiska upamiętnia tablica znajdująca się w kościele parafialnym w Grzegorzewie. W odnalezionym przez Pana Jacka Skryckiego „Głosie Koła" z 18 stycznia 1919 r. czytamy – „Palą się trzy ściany Polski, chwila jest tak groźna jak jeszcze nigdy nie była, pułk za pułkiem idzie bronić zagrożonych dziedzin, ale rząd nie ma pieniędzy na umundurowanie, na buty, ochotnicy już zwerbowani nagim grzbietem świecą".

Dlatego utworzono Skarb Narodowy składający się z pochodzącego z ofiar prywatnych złota i srebra oraz innych środków w celu nabycia tych kruszców. Miał on umożliwić zachowanie niezależności od czynników obcych i prowadzenie polityki służącej sprawie odtworzenia pełnej wolności i niepodległości Polski. 29 stycznia 1919 r. Naczelnik Państwa Józef Piłsudski wydał dekret o Skarbie Narodowym podpisany również przez premiera Ignacego Jana Paderewskiego. Zapisano w nim jednoznacznie, że „Skarb Narodowy jest funduszem nietykalnym". Apelując o jego wspieranie pisano – „Winniśmy pamiętać, że tylko własnymi siłami odbudować jesteśmy w stanie Ojczyznę, że obcy o tyle tylko liczyć się z nami będą, o ile będziemy państwem silnym i bogatym". 20 lat później, gdy przyszło znowu stanąć na straży zagrożonej Ojczyzny, ponownie znajdujemy pełne listy mieszkańców dzisiejszej gminy Grzegorzew, uczniów szkół powszechnych, sołtysów, druhów OSP, którzy nie żałowali grosza na Fundusz Obrony Narodowej. Złożyli też ofiarę życia w walce z najeźdźcami. Wspominamy ich co roku 1 września w Apelu Poległych, podczas obchodów wybuchu II Wojny Światowej.

Pani Wójt Bożena Dominiak serdecznie dziękuje Panu Jackowi Skryckiemu za bezinteresowne przekazanie odnalezionych przez niego cennych materiałów z przeszłości naszej gminy. Dzięki niemu możemy w pełni poznać szczodrość naszych przodków, którzy nie szczędzili swoich dóbr dla odradzającej się wolnej Polski.

Ofiary na skarb narodowy

Lista 8-ma

Niżej wymienieni mieszkańcy osady Grzegorzew złożyli na Skarb Narodowy następujące ofiary:

Stanisław Nuszkiewicz 2 złote obrączki
Franciszek Kurowski 2 Marki papierowe
Antonina Przybylska 2 Marki papierowe
Janina Leks 3 Marki papierowe
Ks. proboszcz Jan Kaziński 20 Marek papierowych
Ks. wikarjusz Jan Czekaj 15 Marek papierowych
Wacław Wesołowski 5 rubli srebrem
Katarzyna Czupryńska 1 marka papierowa
Andrzej Gibaszek 2 marki papierowe
Jan Wyrowski 5 marek „
Józef Wasilewski 1 markę „
Jan Wituła 1 markę „
Andrzej Stegienta 1 Obrączkę srebrną
Michał Bartosik 1 markę papierową
Antoni Kasprowicz 5 rubli srebrem i pierścionek
Janina Kasprowicz 50 kop. srebrem
Leokadja Kasprowicz 5 marek papierowych
Antoni Wielkanowicz 3 ruble papierowe
Józef Essa Zegarek srebrny i broszkę
Mateusz Zdzinicki 2 marki srebrem i 60 kop. srebrem
Ignacy Olekszewicz 2 marki papierowe
Teofil Czerwiński 1 markę papierową i srebrny pierścionek
Antoni Maciejewski 50 kop. srebrem.
Helena Szafrańska 6 marek papierowych
Józef Piasecki 1 Obrączkę złotą i pierścionek srebrny
Antoni Najdecki 3 marki papierowe
Pelagja Albinowska 3 obrączki srebrne
Andrzej Kruszyński 1 markę papierową
Władysław Wyrowski 1 obrączkę srebrną
Stanisław Jaworski Kolczyki srebrne
Andrzej Graczyk 1 markę papierową
Ignacy Graczyk 1 markę
Helena Adamczewska 1 markę „
Helena Madalińska 45 kop. srebrem
Weronika Pietrzak 1 obrączkę srebrną
Michał Wituła 2 marki papierowe
Wicenty Bednarkiewicz 5 marek papierowych
Antoni Kruszczyński 2 marki srebrem, obrączka srebrna
Stanisław Kołodziejczak 1 rubel srebrem
Władysław Grabelski 5 marek srebrem
Maryjanna Grabelska Złote kolczyki 1 rub. 30 kop. srebrem i 20 kop. miedzi
Franciszka Piasecka 3 rub. 50 kop. srebrem
Józef Wypychowski 5 marek papierowe
Kazimiera Wypychowska 2 obrączki srebrne
Kazimierz Olejnik 2 ruble srebrne
Wojciech Olejnik 3 ruble srebrne
Janina Olejnik Kolczyki srebne
Maryjanna Olejnik Kolczyki tombakowe
Feliks Stamirowski 2 ruble srebrne
Ksawery Prażanowski 2 ruble srebrne
Antoni Nuszkiewicz 10 rubli papierowych
Józefa Nuszkiewicz 3 marki srebrem i obrączki srebrne
Michał Cyranowski 4 marki 75 fenigów niklowych
Kazimiera Polichnowska Kolczyki złoty i srebrny
Antonina Marciniak 1 markę srebną
Feliks Zasadziński 6 marek srebrnych i 50 kop. srebrem
Jan Sobolewski 5 rubli srebrem
Józef Olejnik 5 rubli srebrem
Regina Olejnik 5 marek srebrem i 90 kop. miedzią
Jen Kołodziejczak 30 kop srebrem
Stefanja Kołodziejczak 1 rubla srebrem
Rozalja Nuszhiewicz 2 ruble srebrem
Franciszek Szadkowski 1 rubel miedzią
Jan Gawłowski Zegarek srebrny i obrączkę srebrną
Regina Cyranowska 1 rubla miedzią
Ignacy Czerwiński Kolczyki srebrne i 20 groszy miedzią
Aleksy Płuciński 20 marek papierowych
Michał Ciemnik 1 rubel 50 kop. srebrem
Czesława Ciemnik 2 Kolczyki srebrne
Wacław Czerwiński 1 rubla srebrnego
Teofil Kotecki 1 rubla papierowego
Ignacy Ulański 1 markę 50 fen papierowe.
Melchior Ciemnik Obrączkę złotą
Natalja Ciemnik Bransoleta i kolczyki srebrne
Bolesław Sikorski 1 rub. 85 kop. srebrem
Helena Sikorska Kolczyki złote
Juljan Dziegiński 2 pierścionki złote, kolczyk srebrny i 2 kop. miedzią
Czesław Pawłowski Obrączkę złotą
Zofja Pawłowska Obrączkę złotą i kolczyki srebrne
Jan Guralski 10 rubli papierowe
Maryjanna Kowalewska 2 pary kolczyków srebrnych
Antoni Kowalewski Pierścionek i moneta sreb.
Janina Kowalewska Kolczyki srebrne
Józef Bednarkiewicz 55 kop. srebrem
Aniela Szeczkowska 1 kolczyk srebrny
Walenty Bednarkiewicz 5 rubli papierow
Stanisław Wesołowski 5 rubli papierowe
Konstanty Kruszyński 1 rubel miedzią
Stanisław Stolarski 1 rubel 65 kop. srebrem
Władysław Żurawik 40 kop. srebrem
Adam Nuszkiewicz 5 marek papierowych
Maryjanna Moks 3 marki papierowe
Stefan Blum 5 marek srebrem i obrączkę złotą
Adam Wiesiołek Dywizkę
Władysława Drużdżewska 5 marek srebrem
Ignacy Apostolski 2 marki srebrne i 2 obrączki srebrne
Stanisław Małachowski 1 obrączkę srebrną i 1 obrączkę tombakową
„Spójnia Grzegorzewska“ 50 marek papierowych
Józefa Rzymowska 1 kolczyk srebrny
Kazimierz Płuciński Obrączkę złotą
Wacław Modrzejewski Obrączkę złotą
Maryjanna Płucińska 5 rubli papierowych. dywizkę złotą i broszkę złotą
Rozalja Gwiaździńska 2 ruble srebrem i pierścionek srebrny
Maryjanna Dziegińska Kolczyki srebrne i pierścionek
Rozalja Dziegińska pół marki srebne
Marjanna Lipińska pół marki papierowe
Andrzej Siwecke pół marki papierowe
Wicenty Jabłoński 1 rubel srebrny
Antoni Żurawik 1 rubel papierowy

Osada Grzegorzew. (część ofiarodawców wymieniona w poprzednim numerze) 13 obrączek złotych; 2 łańcuchy złote, 3 pierścionki złote; 11 kolczyków złot. 2 zegarki srebr. 41 obrącze srebrn. 10 pierścionk. srebrn. 33 kolczyki srebrne 1 bransoleta srebrna, Woreczek srebrny, 2 kawałki srebra; Łańcuszek niklowy 2 pierscionki, medal, 2 broszki tombak Mk. 232 papier. Mk. 51 srebrem. 695 fen. niklem; 240 fenig. żelazem. Rb. 88 pap: Rb. 85 kop. 55 srebrem, Rb. 10 kop. 16 miedzią. 2 monety srebrne; dwuchzlotówka srebrna; drobne monety miedzian

Link do strony www: https://grzegorzew.pl/aktualnosc,524,grzegorzewiacy-na-skarb-narodowy
Dokument PDF wygenerowano: 2026-11-27 08:26:01

Redakcja

Tomasz Nuszkiewicz